

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
(VNG)

t.a.v. mevrouw E. Man en de heer D.J. Rip
Postbus 30435
2500 GK DEN HAAG

**Grote
Ondernemingen**
Loonheffingen en
arbeidsrecht

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 58944
1040 EE Amsterdam
belastingdienst.nl

Contactpersoon

Datum
21 december 2023

Betreft: Intrekking van de goedkeuring van de modelovereenkomst VNG vrije
vervanging met kenmerk 91020.22210.9530

Geachte heer Rip, mevrouw Man,

Zoals u misschien al op onze website hebt gelezen, trekt de Belastingdienst de goedkeuring in van de modelovereenkomsten die gebaseerd zijn op vrije vervanging. Dat doet de Belastingdienst naar aanleiding van het Deliveroo-arrest. De leden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maken gebruik van een goedgekeurde modelovereenkomst met kenmerk 91020.22210.9530, welke is gebaseerd op vrije vervanging. In deze brief leest u meer over de gevolgen van het Deliveroo-arrest voor deze overeenkomst.

Deliveroo-arrest

De Hoge Raad heeft in het Deliveroo-arrest geoordeeld dat bij vrije vervanging sprake kan zijn van een arbeidsovereenkomst (dienstbetrekking). Of dat zo is, hangt volgens de Hoge Raad af van alle omstandigheden van het geval. De verplichting om het werk persoonlijk uit te voeren is één van de elementen die van belang kunnen zijn bij de beoordeling van de arbeidsrelatie, maar niet doorslaggevend.

Gevolgen voor de modelovereenkomsten vrije vervanging

In de modelovereenkomsten die gebaseerd zijn op vrije vervanging, staat dat de opdrachtnemer zich vrij mag laten vervangen. Nu de Hoge Raad heeft geoordeeld dat ook bij vrije vervanging nog steeds sprake kan zijn van een arbeidsovereenkomst, zijn deze modelovereenkomsten niet langer bruikbaar. Daarom trekken wij de goedkeuring van deze modelovereenkomsten in. Het gaat dan om de algemene modelovereenkomsten die zijn gebaseerd op vrije vervanging, maar ook om de brancheovereenkomsten en individuele overeenkomsten die zijn gebaseerd op vrije vervanging.

Hoewel het Deliveroo-arrest onmiddellijke werking heeft, trekt de Belastingdienst de goedkeuring pas per 1 januari 2024 in. Dat geldt ook voor de modelovereenkomst vrije vervanging die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en haar leden gebruiken, met kenmerk 91020.22210.9530.

De goedkeuring dat het werken op basis van en volgens deze modelovereenkomst niet leidt tot een dienstbetrekking, liep oorspronkelijk tot 28 april 2027. Deze goedkeuring trekt de Belastingdienst dus nu per 1 januari 2024 in. Het is aan u om de arbeidsrelaties waarvoor u deze model branche overeenkomst gebruikt, voor 1 januari 2024 opnieuw te beoordelen en anders in te richten als dat nodig is.

Wat moet u doen?

- Voor het opnieuw beoordelen van de arbeidsrelaties kunt u gebruikmaken van de Webmodule Beoordeling Arbeidsrelatie op ondernemersplein.kvk.nl (zoek op 'webmodule DBA'). Of ga naar belastingdienst.nl/ondernemerscheck en doe de Ondernemerscheck. De Webmodule en de Ondernemerscheck geven een indicatie (geen zekerheid) over dienstbetrekking en ondernemerschap.
- Laat de leden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten arbeidsrelaties vóór 1 januari 2024 zo aanpassen, dat er sprake is van werken buiten dienstbetrekking. Als werken buiten dienstbetrekking niet kan, dan dienen de leden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de arbeidsrelaties dan als dienstbetrekking in de aangifte loonheffingen aan te geven. Laat de leden zo nodig ook het contract aanpassen.
- Het is zaak dat de leden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten regelmatig controleren hoe de werkzaamheden in de praktijk worden uitgevoerd. Zo kan bepaald worden of de beoordeling vooraf van de arbeidsrelaties klopt.

Wat doet de Belastingdienst?

Ondanks het handhavingsmoratorium legt de Belastingdienst bedrijfsbezoeken af en doet boekenonderzoeken. De Belastingdienst kan dan arbeidsrelaties beoordelen om te bepalen of in de praktijk sprake is van een dienstbetrekking. Daarbij gaat het om de elementen arbeid, loon en gezag. Concludeert de Belastingdienst dat sprake is van een dienstbetrekking, dan volgt een aanwijzing. Deze aanwijzingen leiden niet tot correctieverplichtingen of naheffingsaanslagen loonheffingen naar het verleden, maar ziet slechts op herstel van de situatie naar de toekomst. Dit is anders indien sprake is van kwaadwillendheid¹. Indien aanwijzingen niet of niet in voldoende mate binnen de gestelde termijn zijn opgevolgd zal wel corrigerend worden opgetreden tot aan het moment van aanwijzing.

Na het opheffen van het handhavingsmoratorium per uiterlijk 1 januari 2025 is corrigerend optreden, tot aan het moment van het opheffen van het handhavingsmoratorium, bij de opdrachtgever wel mogelijk. Op belastingdienst.nl/dba vindt u meer informatie.

Hoogachtend

¹ <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/modelovereenkomsten/content/controle-wet-dba>